

պիտի վերադառնային հայրենիք և իրենց ուսածները սովորեցնէին Հայ ժողովրդի զանազան խաւերում: Այդ սրամիտ պատանիների խումբակների մէջ շատ երեւիլի եղան Գէորգեան ճեմ. նախկին ուսումնաւարտ սան և համայսարանական կրթութիւն ստացած Սարգ. Կուկունեան և Աստուածատուր Ոսկանեան: Սրանցից վերջինը Նոյնու Հայոց եկեղեց. ծխական երկսեռ դպրոցների աւագ-ուսուցչի պաշտօնն էր վարում և որը յայտնի էր իբրև լուրջ և խոհուն երիտասարդ, սրանից մի 7—8 տարի առաջ, օրը ցերեկով, արիւնարբու մի թուրքի ձեռքով գնդակահար եղաւ Չոռլու թրքախօս Հայադաւան գիւղի կալերի մօտ: Ահա այսպէս Նիթում այժմս թէև կան հայախօս և գրաճանաչ շատ երիտասարդներ ու մի քանի հատ էլ գրագէտ երիտասարդներ, բայց ընդհանրապէս ուսման և գիտութեան կողմից Նիթը մնացել է շատ աննախանձեղի վիճակի մէջ: Իսկ թրքախօս Հայադաւան գիւղացիները ամենաթշուառ և սոսկալի դրութեան մէջ են. սէր, հաշտութիւն, խաղաղութիւն, միարանութիւն և համերաշխութիւն ամենեին չկայ սրանց մէջ: Թըրքախօս Հայադաւան Հայերի համար շատ սովորական բաներ են՝ իրար բամբասել, զրպարտել և միմեանց կործանելու համար՝ թուրք ազդեցիկ բէկերի մօտ քսութիւն ու մատնութիւն անել և նրանց ձեռքով իրենց արիւնակից ու ազգակից Հայ եղբայրների տունը քանդել: Կարճ խօսքով՝ թրքախօս Հայ գիւղացիների մէջ՝ մատնիչ Յուդայի դեր կատարողներ խիստ շատ կան, որոնք